

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W KATOWICACH

LKA.410.20.5.2024

Pan
nadinsp. Mariusz Krzystyniak
Komendant Wojewódzki Policji
w Katowicach
ul. A. Lompy 19
40-038 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/033 – Funkcjonowanie systemu łączności w służbach podległych MSWiA

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach , ul. A. Lompy 19, 40-038 Katowice ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	nadinsp. Mariusz Krzystyniak, Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach, od 20 czerwca 2024 r. do nadal ² W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: nadinsp. Roman Rabsztyn od 16 lutego 2021 r. do 12 stycznia 2024 r.; insp. Mariusz Krzystyniak – p.o. Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach od 13 stycznia 2024 r. do 1 lutego 2024 r.; insp. Tomasz Michulka od 2 lutego 2024 r. do 19 czerwca 2024 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Funkcjonowanie systemu łączności radiowej w odniesieniu do wyzwań i zagrożeń współczesnego świata. 2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemu łączności radiowej
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2024 r. z wykorzystaniem dowodów wytworzonych przed i po tym okresie, związanych z przedmiotowym kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Izabela Pilarek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/203/2024 z 14 października 2024 r. 2. Janina Balas, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/213/2024 z 22 października 2024 r. 3. Bogusława Pala, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/211/2024 z 22 października 2024 r. 4. Krzysztof Sokół, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/212/2024 z 22 października 2024 r.

(akta kontroli str.1-8)

¹ Dalej: KWP w Katowicach, Komenda.

² Dalej: Komendant lub Komendant Wojewódzki.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Komendant zapewnił na obszarze działania Śląskiego Garnizonu Policji⁵ funkcjonowanie systemów łączności analogowej, cyfrowej DMR oraz systemu łączności TETRA⁶. Wdrożył również regulacje dotyczące użytkowania tych systemów. Jednakże w okresie objętym kontrolą w Garnizonie Śląskim korzystano głównie (tj. w ok. 70% podległych Komendzie Wojewódzkiej jednostek) z analogowego systemu łączności podatnego na zakłócenia i nieszyfrowanego, o ograniczonym zasięgu. System ten nie spełniał wymagań stawianych systemowi łączności radiowej służb porządku publicznego i ratownictwa w zakresie możliwości współdziałania, bezpieczeństwa interoperacyjności i zasięgu, a większość radiotelefonów pracujących w tej sieci była przestarzała technologicznie. Częściowo wdrożony system cyfrowy DMR (37,3% posiadanych radiotelefonów) obejmował 10 z 32 jednostek garnizonu, ponadto w 2024 r. podjęto działania w celu budowy bardziej zaawansowanego cyfrowego systemu TETRA, którego wdrożenie ma zakończyć się w 2026 r.

Komenda przygotowana była na ewentualną sytuację wystąpienia nagłego kryzysu, skutkującego utratą lub ograniczeniem możliwości wykorzystania systemów łączności. Wyposażona była w agregaty prądotwórcze z zapasem paliwa, zdolne do podtrzymania zasilania urządzeń łączności radiowej oraz zasilacz UPS. Posiadała również telefony satelitarne, przy czym w toku kontroli NIK stwierdzono brak możliwości nawiązania łączności z ich użyciem.

Funkcjonujące w Komendzie systemy łączności radiowej nie umożliwiały w pełni skutecznego współdziałania Policji z innymi służbami. Możliwość kontaktu między jednostkami Policji była zapewniona także za pośrednictwem służbowej analogowej Krajowej Sieci Współdziałania i Alarmowania⁷. Natomiast udostępniona przez MSWiA analogowa sieć współdziałania do nawiązania łączności z innymi służbami poprzez współdzielony kanał B112, nie była wykorzystywana przez KWP z uwagi na niewielką przydatność (m.in. brak wymogu ciągłego nasłuchu na tym kanale przez formacje podległe MSWiA).

W KWP i jednostkach organizacyjnych Komendy wyznaczono 18 administratorów systemu łączności. Nie odnotowano incydentów związanych z ingerencją osób nieuprawnionych w system łączności. Funkcjonariusze byli przygotowani do użytkowania systemów łączności w ramach szkolenia podstawowego.

Przeprowadzone ćwiczenia służb, w których uczestniczyła m.in. KWP i podległe jej komendy, jednoznacznie wskazały na konieczność zastąpienia radiowej łączności analogowej łącznością cyfrową.

Komendant Wojewódzki ustalił warunki współpracy z innymi służbami zarówno podległymi, jak i niepodlegającymi Ministrowi SWiA zawierając z nimi stosowne porozumienia i uzgodnienia na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej lub zagrożenia bezpieczeństwa. W ramach współpracy Komendant prowadził z innymi służbami wspólne ćwiczenia i działania zapewniające możliwość komunikacji radiowej.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Garnizon lub „Garnizon Śląski”.

⁶ Dalej: Systemy łączności.

⁷ Dalej: KSWA.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemów łączności radiowej w odniesieniu do wymagań i zagrożeń współczesnego świata

Opis stanu faktycznego

1.1. Organizacja łączności radiowej w KWP w Katowicach uregulowana została w zarządzeniu KGP nr 22 z 14 lipca 2020 roku *w sprawie określenia metod i form wykonywania zadań Policji z użyciem środków łączności radiowej*⁹. Za zapewnienie funkcjonowania łączności radiowej i jej organizację odpowiadał zgodnie z ww. zarządzeniem (§ 10) Komendant Wojewódzki, który powierzył te zadania Wydziałowi Teleinformatyki¹⁰.

(akta kontroli str. 28-44)

W latach 2022-2024 w KWP w Katowicach i podległych jednostkach organizacyjnych funkcjonowała:

- nieszyfrowana łączność analogowa stosowana poza KWP w Katowicach w 22 (68,8% jednostek podległych) komendach miejskich i powiatowych;
- szyfrowana łączność cyfrowa standardu DMR¹¹ stosowana poza KWP w Katowicach w 10 komendach miejskich i powiatowych (31,2% jednostek podległych).

Jak p.o. Z-cy Komendanta proces migracji łączności analogowej do szyfrowanej łączności cyfrowej standardu DMR był realizowany w latach poprzedzających okres kontroli. Podał przy tym, że w okresie objętym kontrolą nie miały miejsca przypadki migracji jednostek podległych do cyfrowej łączności standardu DMR, co spowodowane było rozpoczęciem od 2022 r. prac związanych z wdrożeniem Systemu Radiokomunikacji Policji – Tetra. Natomiast do połączeń pomiędzy jednostkami korzystającymi z łączności analogowej, jak wyjaśnił p.o. Z-cy Komendanta, wykorzystywany był dedykowany kanał analogowy.

Od 15 sierpnia 2022 r. na podstawie decyzji Dyrektora Biura Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji nr 107 z 2 sierpnia 2022 r. rozpoczął się proces wdrażania do eksploatacji jednolitego systemu radiokomunikacji *Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – Tetra (SRP-T)* w standardzie szyfrowania TEA2, który wykorzystywany był w KWP w Katowicach. Według informacji p.o. Z-cy Komendanta na dzień 30 listopada 2024 r. KWP w Katowicach uruchomiła 13 stacji bazowych Systemu Radiokomunikacji Policji – Tetra, co stanowiło 27,7% liczby stacji założonych w opracowanych studiach wykonalności, w których przyjęto 47 stacji bazowych. Pozwoliło to na pokrycie swoim zasięgiem obszaru konurbacji górnośląskiej¹² oraz miejskiego powiatu częstochowskiego.

(akta kontroli str. 17-22,28-44,549-579,1686-1688,1689-1692)

Stan liczbowy sprzętu łączności jakim dysponowała KWP w Katowicach i 32 podległe jednostki organizacyjne (wg stanu na 30 września 2024 r.) obejmował łącznie 11 105 radiotelefonów, z tego: 4 146 (37,3%) radiotelefonów cyfrowych DMR (w tym 1 207 w KWP w Katowicach) i 2 455 (22,1%) radiotelefonów cyfrowych TETRA (w tym 2 033

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Dalej Zarządzenie KGP nr 22.

¹⁰ W § 37 Regulaminu organizacyjnego Komendy Wojewódzkiej Policji z dnia 12 lipca 2017 r. wraz ze zmianami oraz w Załączniku nr 25 do Decyzji Komendanta Wojewódzkiego Policji nr 499 z dnia 26 września 2022 r., w którym zostały określone szczegółowe zadania Wydziału Teleinformatyki Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach wraz ze zmianami.

¹¹ Zgodnie z Zarządzeniem KGP nr 22 jest to otwarty system cyfrowej łączności radiowej opracowany przez Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych i określony w zbiorze dokumentów ETSI TS 102 361 (Cz.1-4).

¹² Miasta: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Gliwice, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze.

w KWP w Katowicach) i 4 504 (40,6%) radiotelefony analogowe (w tym 1 221 w KWP w Katowicach) oraz cztery telefony satelitarne w dyspozycji KWP w Katowicach (z tego trzy w oddziałach zamiejscowych¹³). Wykorzystywano również inne środki łączności radiowej, takie jak służbowe telefony komórkowe. W kwestii zabezpieczenia danych p.o. Z-cy Komendanta wyjaśnił, że (...) *służbowe telefony komórkowe w zależności od modelu posiadają różne sposoby zabezpieczenia przed nieautoryzowanym dostępem do urządzenia np. hasło, pin, wzór, odcisk palca, rozpoznawanie twarzy. Każda Karta SIM również jest zabezpieczona pinem, dodatkowo z uwagi na możliwość korzystania z dedykowanych aplikacji służbowych, w tym dostępu do służbowej poczty SEPP, służbowe telefony komórkowe dzielnicowych są objęte systemem zarządzania urządzeniami mobilnymi.*

(akta kontroli str.16,1689-1692)

W KWP w Katowicach nie opracowano regulaminu użytkowania prywatnych telefonów komórkowych w celach służbowych. Komendant wyjaśnił, że *Decyzja nr 493/2019 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach z dnia 16.10.2019 r. nakłada obowiązek przydzielania kart SIM wyłącznie do wykorzystywania w służbowych telefonach komórkowych. Dopuszcza również użytkowanie służbowej karty SIM w prywatnych telefonach komórkowych - w szczególnie uzasadnionych przypadkach - po akceptacji pisemnego wniosku przez Naczelnika Wydziału Teleinformatyki.* W okresie objętym kontrolą Naczelnik WTI zaakceptował 28 takich wniosków dla 20 osób. W kwestii zabezpieczenia poufności i bezpieczeństwa danych p.o. Z-cy Komendanta zaznaczył, że wydane wnioski dotyczyły zgody na użytkowanie służbowej karty SIM w prywatnym telefonie. Dodał, że *wszystkie osoby wnioskujące dysponowały służbowym telefonem komórkowym (urządzeniem), natomiast uzasadnieniem takiego typu wniosku był komfort pracy związany z brakiem konieczności noszenia przy sobie dwóch urządzeń – służbowego i prywatnego. Osoby wnioskujące zobowiązują się do korzystania z zaproponowanego rozwiązania technicznego z zachowaniem ochrony tajemnicy służbowej, co potwierdzają w przedmiotowym wniosku.*

(akta kontroli str.339-342,1400-1402,1689-1692)

1.2. W kwestii trudności w komunikacji przy wykorzystywaniu przez funkcjonariuszy w służbie systemów łączności Komendant wyjaśnił, że (...) *techniczne trudności związane z komunikacją, występujące przy wykorzystywaniu przez funkcjonariuszy w służbie systemów łączności wynikają z naturalnego procesu starzenia się urządzeń i są związane m. in. z niską żywotnością baterii, czy uszkodzeniami sprzętu. Urządzenia są na bieżąco naprawiane lub wymieniane na sprawne. KWP w Katowicach w przypadku zgłaszania problemów z bateriami realizuje postępowania na zakup nowych, celem wymiany tych zużytych.*

Problemy związane z infrastrukturą w głównej mierze polegają na braku jednolitego systemu łączności, który swym zasięgiem pokryłby cały teren województwa śląskiego. Łączność analogowa jest o wiele bardziej narażona na różnego rodzaju zakłócenia, które powodują problemy z komunikacją. Wysoki stopień zurbanizowania miast oraz trudne ukształtowanie terenu powodują problemy z łącznością, wynikające z zasięgu radiowego. W celu przeciwdziałania powyższym problemom Wydział Teleinformatyki KWP w Katowicach rozpoczął proces wdrażania Systemu Radiokomunikacyjnego Policji-Tetra.

Komendant podał, że na wypadek trudności w komunikacji do przekazywania danych wykorzystywane były np. zdjęcia, nagrania wideo i audio funkcjonariusze mogą

¹³ Po jednym w każdym oddziale : Oddziale Prewencji Policji w Katowicach (dalej OPP), Samodzielnym Pododdziale Prewencji Policji w Częstochowie (dalej SPPP) i SPPP w Bielsku Białej.

wykorzystywać również urządzenia takie jak: terminale mobilne, służbowe telefony komórkowe, kamery nasobne. W kwestii zabezpieczenia danych p.o. Z-cy Komendanta wyjaśnił, że (...) wszystkie mobilne terminale są objęte systemem zarządzania urządzeniami mobilnymi, w którym są ustawione polityki zapewniające bezpieczeństwo danych, Podobnie jest w przypadku służbowych telefonów komórkowych dzielnicowych, gdzie również KWP w Katowicach posiada system do zarządzania tymi telefonami. Dane zapisane na kamerach nasobnych są zaszyfrowane specjalistycznym oprogramowaniem firmy Getac. Odczyt w/w danych może być zrealizowany przez specjalnie przygotowane do tego celu stanowiska dostępne, do których wpinane są kamery. Poinformował również, że (...) w celu właściwej organizacji łączności dla sił biorących udział w działaniach w ramach zabezpieczenia operacji/podoperacji wykorzystywany jest osobny kanał/grupa do komunikacji z dowódcą operacji. Dowódcy podoperacji do komunikacji z dowódcą operacji wykorzystują kanał /grupę dowódcy operacji. Dowódcy podoperacji ze swoimi siłami wykorzystują własne kanały/grupy pracy lub przydzielone. Powyższe powoduje konieczność używania dwóch radiotelefonów przez poszczególnych dowódców jednak pozwala to zachować porządek i dyscyplinę w strukturze dowodzenia.

KWP w Katowicach, w sytuacji wystąpienia nagłego kryzysu skutkującego utratą lub ograniczeniem możliwości wykorzystania systemów łączności, mogła wykorzystywać:

- zasilanie gwarantowane oraz zasilanie rezerwowe (zasilanie z zespołu spalinowo elektrycznego). Zasilanie gwarantowane zapewniają zasilacz UPS i agregat prądotwórczy, które współpracują poprzez system zasilania rezerwowego (który utrzymuje Wojewódzki Węzeł Łączności) pozwalające osiągnąć parametry napięcia gwarantowanego bez względu na zaniki zasilania podstawowego;
- telefony satelitarne, którymi dysponują dyżurni: KWP w Katowicach, OPP w Katowicach, SPPP w Częstochowie i Bielsku Białej.

Ponadto, na wypadek trudności w łączności telekomunikacyjnej maszty antenowe zostały zaprojektowane z rezerwową instalacją antenową. Komenda posiada również pojazd łączności z pneumatycznym masztem antenowym, za pomocą którego w szybki sposób można zapewnić/przywrócić łączność radiową na określonym terenie objętym działaniami.

(akta kontroli str.21-27,451-462)

W trakcie oględzin ustalono, że na wypadek utraty zasilania, Komenda wyposażona była w:

- agregat prądotwórczy, wyposażony w zbiornik paliwa 380 l, a w odrębnym pomieszczeniu znajdował się zbiornik paliwa (zapas) – 500 l oraz trzy beczki po 200 l każda, w których przechowane było paliwo w celu uzupełnienia zapasowego zbiornika. Podany przez eksperta szacowany czas podtrzymania zasilania agregatu prądotwórczego przy 880 l paliwa (380 l – agregat prądotwórczy i 500 l – zbiornika zapasowy) wyniesie ok. 46,3 h pracy,
- cztery agregaty przenośne: jeden z nich to agregat Pramac S 12000, dwa – Pramac S 8000 (przy czym jeden z nich w dniu przeprowadzania oględzin był wypożyczony do KP w Raciborzu) oraz agregat przenośny – Honda 20i,
- UPS 200 kVa podtrzymujący węzeł łączności w KWP w Katowicach zapewniający łączność z jednostkami podległymi Komendy oraz dwa ciągi baterii po 44 akumulatory, połączone szeregowo. Jak wyjaśnił ekspert na wypadek awarii prądu, praca UPS jest zasilana przez dwa ciągi baterii, po ustabilizowaniu się prądu podawanego przez agregat prądotwórczy UPS zostanie przełączony z zasilania

baterijnego na zasilanie podawane przez agregat prądotwórczy. Podany przez eksperta szacowany czas podtrzymania systemu łączności UPS z wykorzystaniem baterii zasilających wyniesie ok. 2 h pracy,

- siłownia 48V, która zapewnia zasilanie centrali telefonicznej Komendy.

W okresie objętym kontrolą Komenda przeprowadzała raz w miesiącu testy poprawności pracy agregatu prądotwórczego oraz systemu zasilania gwarantowanego, przeprowadzała także roczne przeglądy agregatu.

(akta kontroli str.463-500)

Komenda posiadała na stanie jeszcze dwa inne agregaty prądotwórcze (stacjonarne), których czas pracy został określony, dla jednego z nich na ok. 65 godzin, a dla drugiego na ok. 11 godzin. Dla obu urządzeń Komenda przeprowadzała testy poprawności pracy obu agregatów.

Agregaty prądotwórcze posiadało również 26 jednostek podległych KWP w Katowicach oraz dwa oddziały zamiejscowe Komendy. W Komendach Miejskich Policji¹⁴ i Komendach Powiatowych Policji¹⁵ znajdowało się łącznie 27 agregatów stacjonarnych i sześć agregatów mobilnych. Natomiast oddziały zamiejscowe wyposażone zostały w agregaty mobilne (po jednym dla każdego oddziału).

(akta kontroli str. 1388-1399)

W trakcie oględzin stwierdzono, że Komenda posiadała jeden telefon satelitarny (w pomieszczeniu dyżurnych sztabowych w Sztabie Komendy). Przeprowadzone próby połączenia z telefonem satelitarnym zlokalizowanym w oddziale zamiejscowym KWP w Katowicach (jedna próba przeprowadzona z pomieszczenia dyżurnych sztabowych i dwie próby przeprowadzone na zewnątrz Komendy) nie powiodły się.

Komendant nie był w stanie wskazać przyczyn braku możliwości uzyskania połączenia pomiędzy telefonami satelitarnymi. Jak wyjaśnił, prawdopodobnie wpływ na to miały warunki pogodowe jakie panowały w dniu przeprowadzenia oględzin¹⁶. NIK zwraca uwagę, że łączność satelitarna jest łącznością dedykowaną na okres wystąpienia kryzysu, w tym wynikającego z warunków meteorologicznych, a zatem sprawność sprzętu oraz jego odpowiednia konfiguracja, powinny być dostosowane do tych szczególnych warunków. P.o. Z-ca Komendanta podał, że (...) *przedmiotowe zdarzenie (...) zostało zgłoszone do BŁil KGP, w dniu 13 grudnia 2024 roku otrzymaliśmy pismo informujące, że KWP w Katowicach otrzyma nowe karty SIM do telefonów satelitarnych IRIDIUM.*

(akta kontroli str. 1533-1541,1542-1544,1693-1695)

1.3. W WTI było zatrudnionych sześciu administratorów systemów łączności radiowej, z czego jeden z nich posiadał wykształcenie średnie, a pięciu wyższe. W jednostkach podległych zatrudnionych było 12 administratorów łączności z czego trzech posiadało wykształcenie średnie, a dziewięciu wyższe. Głównymi poświadczeniami ukończenia przez nich szkół lub uczelni były świadectwa bądź dyplomy potwierdzające zdobycie zawodu jako technik elektryk, technik elektroniki, technik informatyki lub wykształcenia wyższego na kierunku informatyka, bezpieczeństwo narodowe, elektrotechnika. Nadto poszczególni administratorzy w zależności od rodzaju wykształcenia posiadali certyfikaty lub zaświadczenia potwierdzające odbycie szkoleń dotyczących informatyki, obsługi technicznej, serwisowania, cyberbezpieczeństwa, elektroniki czy mechanizmów zabezpieczeń. Według Komendanta *liczba administratorów została*

¹⁴ Dalej KMP.

¹⁵ Dalej KPP.

¹⁶ W dniu oględzin na niebie były gęste chmury i padał deszcz.

ustalona stosownie do posiadanych rodzajów łączności oraz możliwości etatowych. Nadto w WTI było zatrudnionych 15 osób realizujących zadania dotyczące utrzymania sprawności urządzeń i infrastruktury łączności. W realizacji wskazanych zadań brali również udział pracownicy komórek łączności i informatyki w jednostkach podległych szczebla KMP, KPP, OPP w Katowicach i SPPP w Częstochowie i Bielsku-Białej. Komendant wyjaśnił, że administratorzy łączności zatrudnieni w KWP w Katowicach „nadzorowali łączność w zakresie radiokomunikacji całego garnizonu śląskiego”. Liczba funkcjonariuszy korzystających z sieci łączności radiowej w codziennej służbie wynosiła 5078.

(akta kontroli str.15,17-27,601-602,1413-1424)

W 2022 r. w KWP nie funkcjonował system do rejestracji zgłoszeń awarii. Decyzją nr 590/2022 Komendanta Wojewódzkiego Policji z 1 grudnia 2022 r. został powołany zespół w celu utworzenia, a następnie wdrożenia aplikacji GLPI dla potrzeb Garnizonu Śląskiego. Następnie Decyzją nr 439/2024 z 27 sierpnia 2024 r. Komendant wprowadził do użytku program GLPI w Komendzie i jednostkach organizacyjnych Policji województwa śląskiego. Aplikacja GLPI została ustanowiona podstawowym kanałem obsługi zgłoszeń helpdesk oraz systemem służącym do zgłaszania wszelkich wniosków dotyczących sprzętu radiowego oraz incydentów teleinformatycznych. W 2023 r. i 2024 r. sporządzono raporty systemowe dotyczące zgłoszonych awarii masztów i instalacji antenowych, radiolinii, radiotelefonów bazowych, przewoźnych, noszonych, stacji retransmisyjnych, telefonów komórkowych, satelitarnych oraz terminali mobilnych, w których to raportach wskazano sposób rozwiązania awarii poprzez naprawę lub stwierdzono wybrakowanie.

(akta kontroli str.586-591, 603-646, 716-729)

W okresie wdrożenia programu GLPI zgłoszono jedno uszkodzenie instalacji antenowej masztu, które zostało usunięte poprzez naprawę wtyku. W latach 2023 - 2024 łącznie zgłoszono 99 usterek radiotelefonów noszonych. W wyniku badania wybranych 10 zgłoszeń dotyczących radiotelefonów noszonych ustalono, że trzy zgłoszenia dotyczyły złego stanu technicznego radiotelefonów analogowych, które jako przestarzałe technologicznie trafiły do wybrakowania. Wśród sześciu zgłoszeń jako rodzaj usterek wskazywano uszkodzenie potencjometru, brak możliwości włączenia stacji, uszkodzenie anteny, awarię mikrofonu, które to awarie zostały usunięte poprzez naprawę. W jednym zgłoszeniu nie został wskazany rodzaj usterki, a jako sposób zakończenia wskazano programowanie radiotelefonu, wymianę potencjometru oraz przełącznika kanałów.

(akta kontroli str.194,601,655,668-715)

Przygotowanie nowego sprzętu łączności do służby składało się z kilku etapów. Po zakupie sprzęt był sprawdzany pod kątem jakości i zgodności z wymaganiami technicznymi, a następnie był instalowany w odpowiednich lokalizacjach, takich jak radiowozy, stanowisko dowodzenia czy kierowania lub był przekazywany użytkownikowi końcowemu. Na kolejnych etapach następowały: konfiguracja obejmująca programowanie, testy funkcjonalne i przekazanie informacji na temat użytkowania radiotelefonów, w tym obsługi oraz jego podstawowych funkcji.

(akta kontroli str.24,586-590)

W ewidencji Komendy znajdowało się 148 masztów położonych na jej budynkach, i 10 poza tymi budynkami. W okresie objętym kontrolą prace konserwacyjne i naprawcze zostały zlecone na podstawie umów wykonawcom zewnętrznym. W okresie tym Komisja (w skład której wchodził przedstawiciel podmiotu realizującego prace konserwacyjno-naprawcze oraz przedstawiciel KWP

w Katowicach) sporządziła łącznie 24 protokoły dotyczące konserwacji i napraw masztów, z czego w sześciu z nich zwrócono uwagę na potrzebę wykonania m.in. naprawy poprzez wymianę masztów, wykonanie przeglądu podstawy masztu, wzmocnienie podstawy masztu, wykonanie pomiarów antenowych. Powyższe prace zostały wykonane.

(akta kontroli str.195-219,336-342,373-450,501-548,1425-1453)

Zgłoszenia dotyczące baterii były związane z cyklem ich starzenia się, a problemy dotyczące zasięgu sieci wynikały z ukształtowania terenu, stopnia urbanizacji oraz były związane z uszkodzeniem elementów systemów antenowych.

(akta kontroli str.586,590)

Radiotelefony nasobne, telefony satelitarne, przemienniki, radiolinie, terminale mobilne będące w zasobach KWP w Katowicach posiadały niezbędne certyfikaty oraz deklaracje zgodności. Jak wyjaśnił Zastępca Naczelnika WTI „*Sprzęt łączności radiowej poddawany był badaniom technicznym przy zgłoszeniu błędnego działania sprzętu przez użytkownika, jego awarii lub uszkodzenia w ramach nadzoru przez administratora[...] Dodatkowo badania techniczne sprzętu łączności przeprowadzane były w ramach programowania urządzeń łączności, a także w fazie badania przydatności sprzętu do dalszego użytkowania w ramach procesu wycofywania z użytkowania. W ramach oceny technicznej sprzętu łączności przy programowaniu urządzeń nie sporządzano dokumentacji.*” Okresowym badaniom technicznym poddawany był agregat prądowórczy stanowiący źródło zasilania gwarantowanego i rezerwowego oraz dziewięć masztów (zlokalizowanych na czterech budynkach Komendy) będące w ewidencji KWP w Katowicach, co zostało szerzej opisane w punktach 1.2 i 1.6 niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str.25,177-193, 463-485,656-667)

Zasady przyznawania świadczenia teleinformatycznego na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2022 r. w sprawie wysokości świadczenia teleinformatycznego osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa¹⁷ w latach 2022-2023 określały decyzje¹⁸ KGP, którymi powołano komisje dokonujące oceny wiedzy i weryfikacji zakresu zadań wymaganych do uzyskania świadczenia teleinformatycznego. W 2024 r. Komendant¹⁹ powołał odrębną komisję dla jednostek policji województwa śląskiego, w której określono zasady uzyskania świadczenia teleinformatycznego. W okresie objętym kontrolą, w Garnizonie Śląskim świadczenie teleinformatyczne otrzymywało 85 osób, z czego 40 osób z KWP w Katowicach wśród których było sześciu administratorów łączności KWP w Katowicach. Dodatek ten otrzymywali funkcjonariusze oraz pracownicy cywilni zajmujący się łącznością, a warunkiem jego było uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu weryfikującego wiedzę²⁰.

(akta kontroli str.25,220-221,593-600,647-650,1542-1545)

¹⁷ Dz.U. z 2022 r. poz.131

¹⁸ Decyzja nr 158 Komendanta Głównego Policji z 8 kwietnia 2022 r. w sprawie powołania komisji do podziału środków przyznanych w ramach umowy o udzielenie wsparcia ze środków Funduszu Cyberbezpieczeństwa, Decyzja nr 223 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 czerwca 2022 r. zmieniająca decyzję w sprawie powołania komisji do podziału środków przyznawanych w ramach umowy o udzielenie wsparcia ze środków Funduszu Cyberbezpieczeństwa, Decyzja nr 116 Komendanta Głównego Policji z dnia 4 kwietnia 2023 r. w sprawie powołania komisji do wykonywania niektórych zadań związanych z udzieleniem wsparcia ze środków Funduszu Cyberbezpieczeństwa, Decyzja nr 119 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 kwietnia 2023 r. zmieniająca decyzję w sprawie powołania komisji do wykonywania niektórych zadań związanych z udzieleniem wsparcia ze środków Funduszu Cyberbezpieczeństwa.

¹⁹ Decyzja nr 189/2024 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach z 28 marca 2024 r. w sprawie powołania Komisji dokonującej oceny wiedzy i weryfikacji zakresu zadań wymaganych do uzyskania świadczenia teleinformatycznego na rok 2024r.

²⁰ W okresie objętym kontrolą egzamin weryfikacji wiedzy przeprowadzono łącznie siedem razy, po trzy w 2022 r. i 2023 r. oraz raz w 2024r.

1.4. Zabezpieczenie i skuteczność funkcjonujących systemów łączności w KWP w Katowicach charakteryzowały się następująco:

- w przypadku łączności cyfrowej stosowano zabezpieczenia w postaci kodu PIN, tak aby nieuprawnione osoby nie miały możliwości użytkowania i wykorzystania do nasłuchu radiotelefonu. Stosowane były również zabezpieczenia dostępu do pliku wsadowego radiotelefonów oddzielnym hasłem w celu uniemożliwienia podglądu wykorzystywanych częstotliwości.

- w przypadku radiotelefonów analogowych takiej możliwości zabezpieczenia nie miały i w okresie objętym kontrolą były wymieniane na sprzęt posiadający zabezpieczenia. Komendant wyjaśnił, że „w łączności cyfrowej DMR wykorzystywano zabezpieczenie poprzez „szyfrowanie ARC4 (4FSK) kluczem rozszerzonym 40 bitowym 10 znakowym w systemie szesnastkowym, zabezpieczenie poszczególnych kanałów radiowych odpowiednim kolorem, kluczem, id klucza i id grupy oraz stosowano zabezpieczenia PIN przed nieautoryzowanym dostępem. W stacjach retransmisyjnych przy zsięciowaniu między sobą urządzeń stosowano klucz uwierzytelniający. W przypadku zakłóceń w łączności cyfrowej na kanale roboczym jednostka mogła przejść na zapasowy kanał przydzielony przez WTI KWP. Jednostki podległe KWP w Katowicach, które wykorzystywały radiową sieć repeaterową, posiadały dodatkowy kanał radiowy, który mógł zostać wykorzystany w przypadku awarii tejże sieci do prowadzenia korespondencji w relacji radio – radio.”

(akta kontroli str.18-19,25-26,1325-1360,1365-1367)

Radiotelefony w systemie TETRA posiadały możliwość wprowadzenia zdalnej blokady urządzenia w przypadku jego utraty. Radiotelefony użytkowane do łączności cyfrowej DMR mogły zostać zablokowane zdalnie „tylko w przypadku, kiedy znajdowały się w zasięgu radiowym drugiego radiotelefonu, z którego mogą zostać zablokowane. Ponadto musiał być znany kanał, na którym ustawiony był zagubiony radiotelefon oraz jego numer ID. Biorąc pod uwagę szereg czynników, które musiały zostać spełnione równocześnie, w praktyce zablokowanie takiego radiotelefonu było mało prawdopodobne. Najstarsze radiotelefony wykorzystywane do łączności analogowej nie mogły zostać zdalnie zablokowane.” Według danych KWP w okresie objętym kontrolą funkcjonariusze utracili sześć radiotelefonów, w tym jeden radiotelefon cyfrowy. Komendant wskazał, że „w przypadku zagubienia takiego radiotelefonu, Zespół Radiokomunikacji dokonywał zmiany kluczy szyfrujących w obsadach kanałowych jednostki, która utraciła urządzenie oraz dokonywał przeprogramowania jej radiotelefonów”.

(akta kontroli str.1365-1367)

Administratorzy łączności tworzący Zespół Radiokomunikacji KWP obsługujący urządzenia łączności analogowej i cyfrowej w standardzie DMR, posiadali dostęp do plików źródłowych i konfiguracyjnych wskazanych łączności. Dostęp dla osób obsługujących system Tetra został nadany przez KGP czterem funkcjonariuszom z Zespołu Radiokomunikacji KWP będącymi administratorami łączności.

Weryfikacja wiedzy administratorów systemów łączności, jak wyjaśnił Zastępca Naczelnika WTI KWP, odbywała się przez „codzienną obsługę urządzeń łączności analogowej i cyfrowej w standardzie DMR”, a ich szkolenia odbywały się „w ramach umowy zakupowej środków łączności, przez autoryzowanych przedstawicieli firm produkujących urządzenia łączności radiowej oraz kaskadowo przez osoby, które takie szkolenie odbyły i posiadały odpowiednią wiedzę i doświadczenie. Dodatkowa weryfikacja wiedzy wskazanych osób została przeprowadzona w ramach egzaminu sprawdzającego wiedzę w ramach prac komisji w związku z przyznawaniem świadczenia teleinformatycznego”.

(akta kontroli str.18-19,26,1365-1368)

W trakcie przeprowadzonych oględzin sprzęt pozostający w magazynie Komendy (radiotelefony, stacje bazowe, przemienniki) był zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych. Do Budynku KWP w Katowicach wejście możliwe było po przejściu kontroli bezpieczeństwa. Niewydane radiotelefony znajdowały się w magazynie zamykanym na klucz i były zapakowane w kartony. W trakcie oględzin część radiotelefonów znajdowała się w Zespole Radiowym KWP, który na bieżąco programował urządzenia w celu przekazania podległym jednostkom. Pomieszczenie posiadało zabezpieczenie poprzez nadzór wizyjny oraz możliwość wejścia poprzez kartę dostępu dla osób uprawnionych. W pomieszczeniu tym dodatkowo znajdowało się 12 sztuk stacji bazowych Motorola, które zabezpieczone były w metalowych szafach zamykanych na klucz. Jeden przemiennik znajdował się w osobnym magazynie zamykanym na klucz. Podczas przeprowadzonych oględzin analogowe radiotelefony Motorola użytkowane przez funkcjonariuszy nie posiadały zabezpieczenia PIN, w odróżnieniu od radiotelefonów działających w DMR (Excera, Motorola, Hytera) oraz TETRA, które posiadały zabezpieczenie konieczne do uruchomienia poprzez wpisanie 4 cyfrowego kodu PIN. Jeden manipulator stacji bazowej znajdował się w sztabie Policji w pomieszczeniu dyżurnego, gdzie wejście możliwe było wyłącznie przy użyciu karty z nadanymi uprawnieniami. Na terenie KWP w Katowicach jeden przemiennik znajdował się w nieoznakowanym samochodzie typu transporter służącym do wspomagania działań kryzysowych, do którego klucze znajdowały się w Zespole Radiowym.

(akta kontroli str. 1533-1541)

Według Zastępcy Naczelnika WTI, w latach 2022-2024 nie otrzymano zgłoszeń o możliwych wyciekach, przejęciu informacji lub ingerencji osób nieuprawnionych w systemie łączności analogowej oraz w systemie cyfrowym DMR. Zdaniem NIK, w przypadku łączności analogowej nie można wykluczyć zaistnienia tego typu zdarzeń, gdyż jest ona niezabezpieczona i stosunkowo łatwo można podsłuchać prowadzoną za jej pomocą korespondencję.

(akta kontroli str. 26,582)

1.5. Przygotowanie funkcjonariuszy do korzystania ze środków łączności radiowej odbywało się w ramach szkolenia podstawowego, po którym uzyskiwali oni uprawnienia do użytkowania sprzętu pozostającego na wyposażeniu Policji.

W okresie objętym kontrolą KGP wydał trzy decyzje w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego²¹, które określały zakres szkolenia z posługiwania się środkami łączności radiowej. Zgodnie z założeniami programów po zakończeniu jednostki szkolnej słuchacz był uprawniony do obsługi urządzeń łączności radiowej bezprzewodowej w Policji i powinien: wyjaśnić podstawowe pojęcia dotyczące pracy w sieciach radiowych, stosować zasady pracy w sieciach radiowych, obsługiwać radiotelefony wykorzystywane w Policji, nawiązywać łączność i prowadzić korespondencję przy użyciu kryptonimów, stosować zasady bezpiecznego użytkowania sprzętu łączności radiotelefonicznej, pracować w sieci radiowej. Wśród sześciu administratorów łączności zatrudnionych w KWP w Katowicach, czterech z nich ukończyło szkolenie zawodowe podstawowe, a dwóch z nich pozostawało pracownikami cywilnymi.

(akta kontroli str. 45-176,1365-1387,1413-1424)

²¹ Decyzja nr 168 Komendanta Głównego Policji z 5 czerwca 2019 r., Decyzja nr 376 Komendanta Głównego Policji z 21 grudnia 2022 r., Decyzja nr 276 Komendanta Głównego Policji z 25 sierpnia 2023 r.

W KWP w Katowicach szkolenia z zakresu łączności radiowej odbywały się w następujący sposób:

- w przypadku zakupu nowego sprzętu, uwzględniono również szkolenie z jego obsługi;
- w przypadku zamówień centralnych dot. zakupu sprzętu na potrzeby wdrażania szkolenie realizowała KGP, a osoby biorące udział w takich szkoleniach swoją wiedzę przekazywały kaskadowo w dół²².

Łączna liczba funkcjonariuszy przeszkolonych (wg stanu na 30 września 2024 r.) z obsługi systemów łączności radiowej posiadanych przez jednostkę wyniosła 10 962.

(akta kontroli str.15,26,45-176,651,653-654)

1.6. W okresie objętym kontrolą w KWP w Katowicach w zakresie wdrożenia i użytkowania systemów łączności obowiązywały zatwierdzone przez KGP odpowiednio w dniu 6 marca 2020 r. i 3 kwietnia 2024 r. dokumenty pn. „Wymagania dotyczące standardów technicznych, użytkowych oraz bezpieczeństwa, stosowanych w Policji w zakresie informatyki i łączności”. Dokumenty te ustanawiały wymagania w zakresie planowania, projektowania, wdrażania, użytkowania oraz bezpieczeństwa systemów łączności i informatyki w KWP w Katowicach.

Porównanie danych technicznych sprzętu łączności, którym dysponowała KWP w Katowicach, udokumentowanych w trakcie przeprowadzonych oględzin sprzętu, tj.: agregatów prądotwórczych, radiotelefonów noszonych marki Motorola dla systemu TETRA, radiotelefonów analogowo-cyfrowych marki Excera do obsługi m.in. DMR, radiotelefonów Hytera do DMR oraz radiotelefonów analogowych marki Motorola GP360 wykazało, że spełniały one wymagania i parametry określone w dokumentach pn. „Wymagania dotyczące standardów technicznych, użytkowych oraz bezpieczeństwa, stosowanych w Policji w zakresie informatyki i łączności”, obowiązujących w Komendzie w okresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 1020- 1225, 485-487)

W Komendzie wykorzystywano w korespondencji radiowej informacje o używanych kryptonimach i kanałach częstotliwości²³. Zmian i aktualizacji dokonano na podstawie pism otrzymanych z Komendy Wojewódzkiej Policji z lipca 2021 r. i października 2024 r. Oba pisma wprowadzające zmiany przekazano wg rozdzielnika do wszystkich jednostek wchodzących w skład Garnizonu Śląskiego.

(akta kontroli str. 1226)

W okresie objętym kontrolą w ewidencji KWP w Katowicach było 148 masztów radiowych zamontowanych na budynkach Policji, tj.: KWP w Katowicach, KMP, KPP oraz 10 masztów radiowych zamontowanych poza budynkami należącymi do KWP.

(akta kontroli str. 336-338)

W dniu 7 marca 2022 r. sporządzony został protokół przekazania wszystkich środków trwałych w postaci masztów antenowych ze stanu Wydziału Inwestycji i Remontów na stan WTI. Komendant KWP w Katowicach wyjaśnił, że wynikało to z potrzeby uporządkowania i ujednolicenia klasyfikacji środków trwałych w ramach mienia przynależnego do KWP w Katowicach. Z uwagi na określony w Decyzjach KWP zakres obowiązków WTI maszty przekazano na stan WTI. Dodał, że obecnie WTI prowadzi ewidencję ilościową wszystkich masztów antenowych stanowiących

²² W latach 2022 – 2024 administratorzy systemu TETRA z Biura Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji przeszkolili czterech funkcjonariuszy WTI w tym trzech administratorów systemów łączności i Zastępcę Naczelnika WTI.

²³ Dokument niejawni o klauzuli POUFNE.

własność KWP w Katowicach zlokalizowanych na obiektach Garnizonu Śląskiego, jak i na obiektach zewnętrznych.

Zgodnie z Decyzją nr 464/11 Komendanta Wojewódzkiego z 5 października 2011 r. w powyższej ewidencji ilościowej ujęte są również maszty, które nie są odrębnym środkiem trwałym tylko stanowią ukompletowanie środka trwałego którym jest nowo budowana jednostka.

(akta kontroli str. 336-338, 341)

Na podstawie art. 62 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²⁴ w okresie objętym kontrolą Komendant Wojewódzki wydał trzy decyzje²⁵ w sprawie okresowej kontroli technicznej obiektów służbowych oraz przeglądów stacjonarnych radiotelefonicznych instalacji antenowych Garnizonu Śląskiego. Zgodnie z § 1 ww. decyzji powołano komisję składającą się z: od trzech do sześciu inspektorów nadzoru budowlanego w specjalności konstrukcyjnej, dwóch pracowników posiadających uprawnienia z zakresu instalacji elektrycznych, trzech inspektorów nadzoru budowlanego z zakresu instalacji sanitarnych (wszyscy pracownicy WIR), dwóch pracowników o specjalności w zakresie stacjonarnych radiotelefonicznych instalacji antenowych (obaj pracownicy WTI) oraz przedstawiciel kontrolowanej jednostki terenowej. Komisja została powołana do okresowej rocznej kontroli obiektów budowlanych oraz w celu zapewnienia bezpiecznego użytkowania urządzeń łączności radiotelefonicznej i właściwych parametrów instalacji antenowych. Zadaniem komisji było m.in.: przeprowadzenie okresowej kontroli stacjonarnych radiotelefonicznych instalacji antenowych w obiektach Policji woj. śląskiego oraz ocena powierzchni konstrukcji masztów antenowych pod kątem ognisk korozji i ich zaawansowania, zainstalowanych na obiektach Policji Garnizonu Śląskiego. Zgodnie z § 6 ww. decyzji dokonując kontroli stacjonarnych radiotelefonicznych instalacji antenowych należało określić stan techniczny anteny i instalacji antenowej z uwzględnieniem urządzeń przeciwprzepięciowych oraz współczynnik fali stojącej (WFS) instalacji antenowej.

Z przeprowadzonych kontroli i przeglądów należało sporządzić protokoły, w których zostanie określony stan techniczny obiektów, zakres niezbędnych robót do wykonania oraz oszacować ich koszt. Zakończenie przeglądów, sporządzenie z nich protokołów i sporządzenie zbiorczego zestawienia niezbędnych prac wraz z szacunkową wartością robót do wykonania określono odpowiednio na koniec każdego z roku objętego kontrolą, przedstawienie do akceptacji sprawozdania końcowego z dokonanych przeglądów odpowiednio do: 10 stycznia 2022 r. i 2023 r. oraz 20 stycznia 2024 r.

(akta kontroli str. 17-20, 223-225, 1004-1015)

Zastępca Naczelnika WIR wyjaśnił, że sprawozdanie z przeprowadzonych przeglądów rocznych za 2022 r. zgodnie z kategorią i klasyfikacją dokumentów zostało wybrakowane na podstawie „*Protokołu oceny dokumentacji niearchiwalnej kategorii „B” oznaczonej symbolem „BC” przeznaczonej do zniszczenia*”. W sprawozdaniu z przeprowadzonych przeglądów za 2023 r., zatwierdzonym przez Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego Policji podano, że pracownicy WTI przeprowadzili przeglądy stacjonarnych, radiotelefonicznych instalacji antenowych. Podlegały im wszystkie instalacje zlokalizowane na masztach posadowionych w jednostkach Policji Garnizonu Śląskiego oraz na obiektach obcych, gdzie maszty są własnością KWP w Katowicach. W wyniku przeglądów stwierdzono, że jedna instalacja antenowa w KMP w Tychach jest uszkodzona. Ponadto podano, że stan

²⁴ Dz.U. z 2024 r. poz. 725, ze zm.; dalej: Prawo budowlane.

²⁵ Nr 537/2022 z dnia 12 listopada 2022 r., nr 279/2023 z dnia 24 maja 2023 r. oraz nr 473/2024 z dnia 13 września 2024 r.

wizualny poszczególnych elementów instalacji antenowych (kable, anteny) jest dobry, brak widocznych uszkodzeń mechanicznych powłok kabli i anten.

Komendant Wojewódzki wyjaśnił, że uszkodzenie instalacji antenowej KMP w Tychach zostało naprawione siłami własnymi WTI w I kwartale 2024 r. Naprawa polegała na wymianie odcinka kabla antenowego (jumper) i została zrealizowana przez pracownika WTI KWP w Katowicach w ramach podstawowych czynności służbowych. Dodał, że przedmiotowa naprawa nie została udokumentowana.

(akta kontroli str. 1361-1364, 1546-1547, 1581)

Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów²⁶ ww. decyzje stanowią akty prawne wewnętrzne obowiązujące, wydane na podstawie art. 62 ust.1 pkt 2 Prawa budowlanego. Dodał, że zapisy decyzji realizowane są przez inspektorów nadzoru pełniących samodzielne funkcje w budownictwie, zatrudnionych w Wydziale Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1997 r. Prawo budowlane, czego emanacją są sporządzane protokoły kontroli stanu sprawności technicznej obiektów budowlanych.

(akta kontroli str. 1548)

Zgodnie z § 2 ust. 7 załącznika nr 24 do Decyzji nr 449 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach z 26 września 2022 r. do zadań Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach²⁷ należało m.in. „organizowanie i przeprowadzanie przeglądów sprawności technicznej obiektów służbowych- rocznych i okresowych”. Do roku 2022 włącznie ww. przeglądy, realizowane były na podstawie art. 62 Prawa budowlanego i wykonywane były przez posiadających stosowne uprawnienia pracowników WIR. Od 6 grudnia 2023 r.(data zawarcia umowy) część przeglądów realizowana była na podstawie umowy²⁸ z podmiotem zewnętrznym. Przedmiotem umowy było wykonanie przeglądu okresowego rocznego stanu technicznego budynków KWP w Katowicach w zakresie branży sanitarnej i budowlanej. Zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia w zakresie branży budowlanej szczegółowym sprawdzeniem należało objąć m.in. stan techniczny urządzeń zamocowanych do ścian i dachu budynku.

(akta kontroli str. 981-995, 1228-1241)

Szczegółowej kontroli poddano protokoły kontroli rocznej i pięcioletniej budynków KWP w Katowicach mieszczących się w Katowicach przy ul. Lompy 19 (maszty zamontowane na budynkach biurowy A, C i E) oraz na ul. Koszarowej 17 (maszty zamontowane na budynku biurowym nr 1,1a), na których zainstalowano łącznie dziewięć masztów antenowych.

Analiza przedłożonych protokołów kontroli okresowych dla ww. budynków, przeprowadzonych w latach 2022-2024 (do końca III kwartału) wykazała, że Komenda zgodnie z art. 62 ust. 1 i 2 Prawa budowlanego przeprowadziła kontrole okresowe (roczne i 5 letnie) we wszystkich objętych badaniem budynków i obiektów budowlanych, tj.:

- raz w roku przeprowadzano kontrolę polegającą na sprawdzeniu wykonania zaleceń z poprzednich kontroli; stanu technicznego: elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania budynku, których uszkodzenia mogą powodować zagrożenie dla: bezpieczeństwa osób, środowiska oraz konstrukcji budynku; instalacji²⁹;

²⁶ Dalej Naczelnik WIR.

²⁷ Dalej „WIR”.

²⁸ NR 1216/75404/2023

²⁹ Centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, elementów instalacji klimatyzacyjnej, instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych, wentylacyjnych).

- raz na pięć lat³⁰ przeprowadzono kontrolę polegającą na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia, instalacji elektrycznej oraz badanie pomiarów eksploatacyjnych urządzeń piorunochronnych.

(akta kontroli str. 1242-1319)

Zgodnie z art. 62a Prawa budowlanego w protokołach z kontroli okresowych umieszczano m.in.: datę przeprowadzenia kontroli; imię i nazwisko oraz numer uprawnień osoby przeprowadzającej przegląd oraz jej podpis; określenie kontrolowanego obiektu budowlanego umożliwiające jego identyfikację; zakres kontroli; ustalenia dokonane w zakresie kontroli, w tym wskazanie stwierdzonych nieprawidłowości i zaleceń, tj.:

- 1) w protokołach z kontroli 5-letniej przeprowadzonej w 2021 r. dla budynku B i C w zaleceniach wynikających z oceny stanu technicznego elementów obiektu wymieniono „konserwację masztów antenowych”, dla budynku E – „częściową modernizację instalacji elektrycznych i teletechnicznych”. Natomiast dla budynku 1,1a przy ul. Koszarowej 17, dla masztu antenowego (na dachu) podano „stan zadowalający - zalecane odnowienie powłok antykorozyjnych odciągów”;
- 2) z kontroli rocznej za 2022 r. dla budynku A i C podano „stan zadowalający - konserwacja z regulacją odciągów (konstrukcja)”, dla budynku 1,1a przy ul. Koszarowej 17, dla masztu antenowego (na dachu) podano „stan zadowalający - zalecane odnowienie powłok antykorozyjnych odciągów”;
- 3) z kontroli rocznej przeprowadzonej w 2023 r. w budynku biurowym A stwierdzono, że nie wykonano konserwacji masztów antenowych zaleconych do wykonania w protokole z kontroli okresowej 5-letniej przeprowadzonej w ww. budynku 22 listopada 2021 r. Dla budynków C i E przy ul. Lompy 19 i budynku biurowego przy ul. Koszarowej 17 odnośnie elementów technicznych budynku i instalacji – dachu podano, że ich stan był zadowalający.

Wydział WTI, w ramach postępowań na platformie zakupowej eb2b, realizuje zadanie z zakresu konserwacji i naprawy masztów antenowych zlokalizowanych na obiektach Garnizonu Śląskiego. Konserwacja każdego masztu antenowego będącego własnością KWP w Katowicach odbywała się co pięć lat. Konserwacje masztów na budynkach A³¹, C³² i E³³ oraz budynku biurowym 1, 1a (ul. Koszarowa 17)³⁴ została wykonana w latach 2019-2022.

(akta kontroli str. 1320-1322, 1469-1472, 1498-1531)

Naczelnicy WIR i WTI wyjaśniając dlaczego w protokole kontroli rocznej stanu technicznego budynku biurowego A (Lompy 19) przeprowadzonego w 2023 r.³⁵ podano, że nie wykonano zaleceń z kontroli 5-letniej z 22 listopada 2021 r., tj. nie wykonano konserwacji masztów antenowych, potwierdzili że w protokole kontroli nr 1/2021 z 22 listopada 2021 r. wskazano, że maszt antenowy jest w stanie zadowalającym, jednak zalecane jest odnowienie powłok antykorozyjnych odciągów. Prace powyższe zostały zlecone do wykonania przez WTI, a następnie wykonane przez podmiot zewnętrzny. Dodali, że mimo tego takie same zalecenia pojawiły się w protokole kontroli z 25 października 2022 r. (nr 1/2022). Naczelnicy wyjaśnili, że powyższe stanowiska inspektora nadzoru mogą wynikać z faktu, że zastosowane

³⁰ Ostatnią kontrolę przeprowadzono w 2021 roku.

³¹ Maszt 15 m konserwacja w 2019 r., maszt 12 m (2 szt.) konserwacja w 2022 r.

³² Maszt 15 m konserwacja w 2019 r., maszt 12 m konserwacja w 2020 r.

³³ Dwa maszty 12 m konserwacja 2020 r., jeden maszt 5 m konserwacja w 2020 r.

³⁴ Maszt 12 m konserwacja w 2021 r.

³⁵ NR 1L/R/XII/2023/KWP/A

przez wykonawcę do konserwacji materiały, w tym w szczególności smar grafitowy po wystawieniu na działanie czynników zewnętrznych (promieniowanie słoneczne, zmienne warunki pogodowe) zmienia zarówno swój kolor (na brązowy), jak i konsystencję (zaczyna się wysuszać) i przypomina z wyglądu ogniska korozji. Powyższe mogło zmylić inspektora nadzoru wykonującego przegląd. Potwierdzeniem powyższego stanu rzeczy są dwa kolejne przeglądy roczne budynków 1 i 1a (Koszarowa 17) wykonane 6 grudnia 2023 r. gdzie nie wniesiono żadnych uwag do stanu masztu, a w protokole z 5 listopada 2024 r. określono stan masztu jako zadowolający, nie wnosząc żadnych uwag ani zaleceń do jego stanu.

(akta kontroli str. 1546-1579, 1580-1675)

1.7. W latach 2022-2024 (do 30 września) wysokość środków publicznych wydatkowanych przez Komendę na finansowanie kosztów zakupu, wdrożenia oraz utrzymania poszczególnych funkcjonujących systemów łączności przedstawiała się następująco:

a) na system łączności DMR wydatkowano łącznie 1 169 368,38 zł (w tym 765 400,71 zł na wydatki majątkowe), z tego:

- ze środków budżetu państwa w 2022 r. - 526 636,80 zł i w 2023 r. – 238 763,91 zł. Wydatkowane środki przeznaczone zostały na zakupy: stacji retransmisyjnych (10 szt), radiotelefony DMR (9 szt), radiotelefony bazowe DMR TRX (15 szt);

- ze środków Funduszu Pomocy Ukraina : w 2023 r. – 139 367,61 zł, w 2024 r. (do 30 września) – 264 600,06 zł. Wydatkowane środki przeznaczone zostały na zakupy: radiotelefonów DMR (60 szt), ładowarek (27 szt), zestawy kamuflowane do radiotelefonów (38 szt);

b) na system łączności TETRA TEA2 w 2024 r. (do 30 września) wydatkowano łącznie 356 812,73 zł (w tym 251 415,26 zł na wydatki majątkowe):

- wydatki ze środków budżetu państwa w wysokości 126 056,05 zł (w tym 20 658,58 zł na wydatki majątkowe). Wydatkowane środki przeznaczone zostały na zakupy: anten (21 szt), usługi wykonania projektu instalacji antenowych i elektrycznych do budowy BS systemu Tetra na obiektach operatorów zewnętrznych oraz usługi na ekspertyzę techniczną weryfikującą oddziaływanie planowanych do montażu urządzeń systemu Tetra na istniejące już urządzenia łączności radiowej;

- środki Programu Modernizacji Policji w wysokości 242 305,15 zł (w tym 230 756,68 zł na wydatki inwestycyjne). Wydatkowane środki przeznaczone zostały na zakupy m.in.: anten Procam (18 szt), przetwornic (20 szt), routerów (27 szt), kabli (300 m), switche (25 szt).

(akta kontroli str. 226-234,327-329)

Według Zastępcy Komendanta otrzymywane środki finansowe należy uznać za wystarczające na sukcesywne wdrażanie Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – Tetra. *Jeżeli w kolejnych latach przekazywane środki finansowe zostaną utrzymane na tym sam poziomie możliwe będzie wdrożenie w/w systemu na terenie całego Garnizonu Śląskiego do końca 2026 r. Dodał przy tym, (...) że dodatkowo powinny pojawić się też niezbędne środki finansowe na konserwację i wymianę masztów wraz z instalacjami antenowymi na dużej liczbie obiektów policyjnych, przystosowanych do pracy ze stacyjnymi radiotelefonami systemu SRP-T.*

(akta kontroli str. 580-581,584)

W okresie objętym kontrolą Komenda przeprowadziła 17 postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie łączności (w tym jedno postępowanie wspólne ze Szkołą Policji w Katowicach), z tego zawartych zostało dziewięć umów, siedem

postępowań zostało unieważnionych, a w jednym przypadku wykonawca zrezygnował z realizacji umowy po jej podpisaniu.

Przedmiotem postępowań zakończonych zawarciem umów były:

- zakup usług eksploatacji i serwisu światłowodowej sieci kablowej na terenie Garnizonu Śląskiego dla potrzeb Ogólnopolskiej Sieci Teleinformatycznej OST112 oraz jednostek organizacyjnych Policji;
- dzierżawa łączu telekomunikacyjnych dla potrzeb jednostek organizacyjnych Policji w Garnizonie Śląskim;
- świadczenie usług telekomunikacyjnych w sieci telefonii komórkowej dla potrzeb Policji województwa śląskiego oraz Szkoły Policji w Katowicach;
- KWP Katowice – budowa masztów – maszty zlokalizowane w Częstochowie przy ul. Westerplatte 23 i 27 oraz na dachu budynku Komendy Miejskiej Policji w Jastrzębiu Zdroju (zamówienie udzielone w formule „zaprojektuj i wybuduj”);
- zakup i dostawa zestawów kamuflowanych do radiotelefonów noszonych;
- zakup i dostawa szaf telekomunikacyjnych (dwa postępowania zakończone umowami, w tym jedno obejmowało zakupy w ramach systemu TETRA);
- zakup i dostawa zestawów antenowych do systemu radiokomunikacyjnego (obejmował zakupy w ramach systemu TETRA);
- zakup i dostawa wraz z montażem instalacji antenowych do stacji bazowej systemu radiokomunikacyjnego na obiektach zewnętrznych - postępowanie podzielono na 6 zadań – postępowanie powtórzone (obejmowało zakupy w ramach systemu TETRA).

Według stanu na 30 września 2024 r. dwie z tych umów zostały zrealizowane: zakup i dostawa zestawów kamuflowanych do radiotelefonów noszonych na kwotę 239,6 tys. zł i zakup i dostawa szaf telekomunikacyjnych na kwotę 190,2 tys. zł

(akta kontroli str. 339-342,371-372, 1459-1468)

(akta kontroli str. 1678-1683)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Funkcjonujące w Komendzie systemy łączności zapewniły funkcjonariuszom Garnizonu Śląskiego bieżącą komunikację pomiędzy Komendą i jednostkami podległymi. W większości jednostek korzystano wyłącznie z analogowego systemu łączności radiowej, który był nieszyfrowany, nie zapewniał poufności korespondencji i bezpieczeństwa danych. Równolegle w części jednostek wykorzystywano cyfrowy system łączności DMR posiadający możliwość szyfrowania i zabezpieczenia danych. W celu ujednolicenia systemu łączności Komenda rozpoczęła proces wdrażania *Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – Tetra (SRP-T)*³⁶ w standardzie szyfrowania TEA2. Wsparcie techniczne zostało zapewnione przez wyznaczonych do tego administratorów łączności zatrudnionych w WTI, którzy posiadali specjalistyczne przygotowanie zawodowe i doświadczenie do sprawowania funkcji administratorów. Ponadto administratorzy łączności na bieżąco odbywali egzaminy sprawdzające wiedzę teleinformatyczną.

³⁶ Zgodnie z Zarządzeniem KGP nr 22 jest to stworzony przez Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych otwarty standard cyfrowej radiotelefonicznej łączności dyspozytorskiej (trunkingowej).

2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemów łączności radiowej

Opis stanu faktycznego

2.1. Zasady funkcjonowania łączności z użyciem środków łączności radiowej w KWP w Katowicach wynikały z Zarządzenia KGP nr 22. Zgodnie z § 10, 12 tego Zarządzenia, za organizację i utrzymanie systemu łączności radiowej w Policji odpowiadają m.in. Komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji oraz kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej w sprawach łączności.

(akta kontroli str. 28-43, 549-563)

Zasady współdziałania KWP w Katowicach ze służbami podległymi MSWiA wynikały z następujących dokumentów:

- Porozumienia z 15 czerwca 2016 r.³⁷ w sprawie określenia ram współdziałania jednostek organizacyjnych Policji, Straży Granicznej, PSP i Biura Ochrony Rządu w eksploataowaniu systemów i sieci łączności podczas wydarzeń, dla których opracowuje się plany zabezpieczeń³⁸, a także na potrzeby wspólnych ćwiczeń i innych przedsięwzięć. Strony porozumienia zobowiązały się, w ww. sytuacjach, do wzajemnego, nieodpłatnego udostępniania sprzętu łączności oraz udzielania zasobów własnych systemów i sieci, przy czym wszelkie uzgodnienia w tym zakresie między stronami miały być dokonywane na bieżąco, w drodze bezpośrednich kontaktów roboczych;
- Porozumienia z 30 grudnia 2019 r.³⁹ w sprawie współdziałania Policji i PSP. Na poziomie wojewódzkim, do organizowania współdziałania zostali wskazani komendanci wojewódzcy PSP w porozumieniu z kierownikiem właściwej komórki organizacyjnej KG PSP oraz komendanci wojewódzcy (Stołeczny) Policji. W zakresie teleinformatycznym, przyjęto organizację współdziałania w oparciu o Radiową Sieć Współdziałania Służb Ministerstwa Spraw Wewnętrznych podczas działań ratowniczych (kanał B112), Krajową Sieć Współdziałania ze Statkami Powietrznymi⁴⁰ oraz OST 112⁴¹, a także o posiadane środki łączności – dopuszczono wzajemne udostępnianie sprzętu oraz kanałów i grup radiowych. Do realizacji ww. Porozumienia wyznaczono również koordynatorów głównych oraz koordynatorów realizacji procedur ze strony PSP i Policji. Do porozumienia dołączono procedury: dysponowania zespołów poszukiwawczych z jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego⁴² do działań poszukiwawczych prowadzonych w terenie; dysponowania sił i środków KSRG⁴³ do działań wspierających Policję w trakcie reagowania na zagrożenia o charakterze terrorystycznym, w tym chemicznym, biologicznym, radiacyjnym i nuklearnym; współpracy PSP i Policji w zakresie użycia statków powietrznych lotnictwa Policji na potrzeby realizacji działań przez PSP; współpracy PSP i Policji w zakresie działań ratowniczych i poszukiwawczych prowadzonych na obszarach wodnych; współpracy PSP i Policji w zakresie zabezpieczenia przejazdu sił i środków własnych lub koordynowanych przez PSP. W ww.

³⁷ Zawarte pomiędzy Komendantem Głównym PSP, Komendantem Głównym Policji, Komendantem Głównym Straży Granicznej i Zastępcą Szefa Biura Ochrony Rządu.

³⁸ Dokumenty o charakterze planistycznym, sporządzane na potrzeby zabezpieczeń wydarzeń, określające cele i organizację prowadzonych działań, rodzaj i sposób wykonywania szczegółowych zadań, siły i środki przewidziane do użycia lub wykorzystania na potrzeby działań oraz zasady współdziałania i koordynacji w trakcie działań.

³⁹ Zawarte pomiędzy Komendantem Głównym PSP i Komendantem Głównym Policji.

⁴⁰ Dalej: „KSWL”.

⁴¹ Ogólnopolska Sieć Teleinformatyczna numeru 112.

⁴² Dalej: „KSRG”.

⁴³ Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy.

procedurach oraz dołączonych do nich algorytmach działań, określono szczegółowy sposób postępowania PSP i Policji w zaistniałych sytuacjach;

- „Zasad organizacji i funkcjonowania Radiowej Sieci Współdziałania Służb MSWiA”⁴⁴ z 17 kwietnia 2019 r.⁴⁵ Sieć ta była przeznaczona do doraźnego zapewnienia łączności współdziałania służb i innych podmiotów biorących udział w działaniach/akcjach prowadzonych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, porządku publicznego, w trakcie klęsk żywiołowych, katastrof i innych nadzwyczajnych zdarzeń. Kanałem radiowym przeznaczonym do organizacji łączności współdziałania był kanał o oznaczeniu B112;
- Porozumienia z 25 kwietnia 2023 r.⁴⁶ w zakresie wzajemnego udostępniania Zasobów Teleinformatycznych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotem porozumienia było zabezpieczenie potrzeb operacyjnych dla realizacji przedsięwzięć związanych z działalnością Dowództwa Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni⁴⁷ oraz Komendy Głównej Policji, w szczególności wzajemnego udostępniania zasobów teleinformatycznych oraz regulacja spraw formalnych, dot. zagadnień technicznych funkcjonowania połączenia sieci DKWOC i Policji w wyznaczonych Punktach Styku Sieci.

Komendant Wojewódzki wyjaśnił, że w ramach ww. porozumienia WTI uruchomił dwie stacje bazowe Systemu Radiokomunikacji Policji – TETRA na terenie dwóch jednostek⁴⁸, wykorzystując pomieszczenia i infrastrukturę wojskową. Dodał, że do stacji bazowych podstawowe łącze transmisji danych zapewnia jednostka wojskowa.

(akta kontroli str. 914-980, 1320, 1323, 1581)

Ponadto KWP w Katowicach, w zakresie zarządzania kryzysowego, przygotowań obronnych, działalności szkoleniowej i ćwiczebnej, w tym m.in. dotyczącej zapewnienia łączności, zawarła:

- Porozumienie z 24 października 2005 w sprawie współdziałania Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego z KWP w Katowicach w zakresie przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym. Przedmiotem porozumienia było m.in.: zapewnienie łączności pomiędzy: a) służbą dyżurną KWP w Katowicach a Dyżurną Służbą Operacyjną WSzW, b) stanowiskiem kierowania Sztabu Kryzysowego KWP w Katowicach a Grupą Operacyjną WSzW zwanych dalej Grupami Operacyjnymi) z chwilą ich uruchomienia;
- Aneks z 4 grudnia 2019 r. do Porozumienia w sprawie współdziałania Jednostki Wojskowej Komandosów w Lublińcu z KWP w Katowicach, zawartego w Lublińcu 8 sierpnia 2014 r., zgodnie z którym współdziałanie obejmuje zapewnienie łączności pomiędzy służbą dyżurną KWP w Katowicach a oficerem dyżurnym Jednostki Wojskowej Komandosów w Lublińcu oraz wymianę informacji mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo obiektów JWK oraz obiektów jednostek organizacyjnych Policji;
- Porozumienie z 4 czerwca 2024 r. Dowódcy 13. Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej i Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach⁴⁹. W niniejszym

⁴⁴ Główni użytkownicy sieci to: PSP, Ochotnicza Straż Pożarna, Policja, Straż Graniczna, Służba Ochrony Państwa.

⁴⁵ Zwane dalej: „Zasadami funkcjonowania Radiowej Sieci Współdziałania Służb MSWiA”.

⁴⁶ Zawarte pomiędzy Dowódcą Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni a Komendantem Głównym Policji.

⁴⁷ Dalej „DKWOC”.

⁴⁸ Stacja bazowa w Tamowskich Górach – wykorzystano istniejący maszt antenowy oraz pomieszczenie serwerowni oraz stacja bazowa w Toszku – wykorzystano istniejący maszt antenowy oraz miejsce pod masztem na posadowienie zewnętrznej szafy teletechnicznej.

⁴⁹ W sprawie współpracy 13. Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej i Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

Porozumieniu uzgodniono m.in. współpracę w zakresie udostępniania zasobów łączności i informatyki, w szczególności usług Policyjnego Systemu Wideokonferencyjnego;

- Uzgodnienie z 19 marca 2021 r. zawarte pomiędzy Komendantem Wojskowej Komendy Transportu Katowice⁵⁰ a Komendantem Wojewódzkim Policji w Katowicach w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym, zgodnie z którym współdziałanie w zakresie wzajemnego informowania o zagrożeniach obejmowało: a) zapewnienie łączności pomiędzy służbą dyżurną KWP w Katowicach, a Służbą Dyspozytorską Kierowania Ruchem Wojsk Wojskowej Komendy Transportu w Katowicach, b) wzajemnego przekazywania przez służby dyżurne informacji mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo WKTr Katowice oraz obiektów jednostek organizacyjnych Policji znajdujących się na terenie województwa śląskiego.

Komendant Wojewódzki wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą nie było przypadków realizacji przez KWP w Katowicach zapisów ww. porozumień w zakresie łączności radiowej.

(akta kontroli str. 1469- 1497, 1676-1677)

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że KWP w Katowicach w okresie objętym kontrolą nie dysponowała zintegrowanym systemem łączności w zakresie radiokomunikacji. *Do ewentualnej współpracy z innymi służbami MSWiA wskazane były i nadal są dedykowane simpleksowe kanały radiowe⁵¹ przeznaczone do współdziałania, zarówno w trybie analogowym jak i cyfrowym (w standardzie DMR). W chwili obecnej WTI KWP w Katowicach na terenie Garnizonu Śląskiego wdraża System Radiokomunikacyjny Policji – Tetra. Dodał, że dodatkowo wyznaczone zostały dedykowane kanały do współpracy z innymi podmiotami, np. ze Strażą Graniczną, GROM, służbami dyżurnymi Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego SUW, czy Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.*

Podczas ćwiczeń symulujących sytuację kryzysową powoływane jest stanowisko dowodzenia /sztab kryzysowy, gdzie dowódcy wszystkich służb biorących udział w zabezpieczeniu współpracują i wymieniają się między sobą informacjami. Każda służba posiada własne środki łączności radiowej oraz pracuje na własnych kanałach pracy, a do współpracy między służbami wykorzystywane są ww. kanały radiowe.

(akta kontroli str. 580-583-584, 586-592, 730-733)

W latach 2022-2024 (do końca III kwartału) funkcjonariusze KWP w Katowicach, jednostek podległych Policji oraz podmiotów pozapolicyjnych, tj. przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej, Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego, Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego⁵², Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, uczestniczyli we wspólnych szkoleniach i ćwiczeniach, których jednym z elementów była m.in. komunikacja za pomocą łączności radiowej.

W ww. okresie funkcjonariusze KWP w Katowicach oraz innych jednostek Policji Garnizonu Śląskiego wzięli udział w 32 różnych ćwiczeniach i szkoleniach. We wnioskach z ww. ćwiczeń w zakresie łączności radiowej wskazywano m.in. na:

- potrzebę migracji łączności analogowej do standardu cyfrowego TETRA;
- wprowadzenie dodatkowego kanału nadawania w celu szybkiej wymiany informacji, za pośrednictwem drogi radiowej;

⁵⁰ Zwaną dalej „WKTr”.

⁵¹ Stosowane w prostych sieciach radiotelefonicznych do wymiany informacji na jednym kanale bez konieczności pośrednictwa stacji retransmisyjnych w tzw. trybie DMO- łączności bezpośredniej.

⁵² w Świętochłowicach

- bardzo słabą łączność pomiędzy stanowiskiem kierowania i dowódcą zabezpieczenia oraz uczestnikami ćwiczenia;
- potrzebę przypomnienia funkcjonariuszom o konieczności pracy na kanale alarmowym B112 w przypadku zaistnienia wydarzeń kryzysowych w celu sprawnej koordynacji pracy wszystkich służb na miejscu zdarzenia. Brak możliwości komunikowania się ww. kanałem przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Chorzowie, gdyż nie posiadają oni sprzętu radiotelefonicznego działającego na kanale alarmowym B112;
- problemy z komunikacją radiową na kanale B454, szczególnie w zakresie wymiany informacji między funkcjonariuszami rozpoznania, dowódcami oraz dyżurnymi, co znacznie utrudniało koordynację działań, co mogłoby wpłynąć na skuteczność operacji. Słaby sygnał radiostacji nasobnych w znacznym stopniu utrudniał sprawną wymianę informacji;
- w trakcie działań bojowych zawodziły stacje analogowe, skutkiem czego niemożliwa była prawidłowa komunikacja pomiędzy zespołami oraz osobą dowodzącą działaniami w danym sektorze.

Komendant Wojewódzki wyjaśnił, że w latach 2022-2024 jednostki szczebla KMP/KPP Garnizonu Śląskiego przedkładały do KWP w Katowicach raporty końcowe z przebiegu ćwiczeń dowódczo-sztabowych, jako potwierdzenie realizacji obowiązku wynikającego z § 5 pkt. 6 Zarządzenia nr 34 KGP z dnia 30 października 2021 r. w sprawie metod i form przygotowania oraz prowadzenia krajowych i międzynarodowych ćwiczeń w Policji (...). Dodał, że KWP w Katowicach realizuje wnioski z przebiegu ćwiczeń poprzez dążenie do wprowadzenia w Garnizonie Śląskim Systemu Radiokomunikacji Policji – TETRA.

(akta kontroli str. 743-910, 1320, 1323)

Komendant wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą w KWP w Katowicach sygnał wywoławczy KSWiA, określony w Zarządzeniu KGP nr 22, nie był wykorzystywany. Dodał, że służba dyżurna KWP w Katowicach prowadzi stały nasłuch kanału KSWA.

(akta kontroli str. 1017-1019)

W okresie objętym kontrolą kanał analogowy B112 był używany przez jednostki podległe KWP w Katowicach w czasie realizacji ćwiczeń prowadzonych wspólnie z innymi służbami podległymi MSWiA. Jak wyjaśnił Komendant Wojewódzki, radiowa sieć współdziałania Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przeznaczona jest dla zapewnienia doraźnie łączności współdziałania służb biorących udział w działaniach/akcjach, jak również w sytuacjach: zagrożenia porządku publicznego i bezpieczeństwa, klęsk żywiołowych, katastrof oraz innych nadzwyczajnych zdarzeń powodujących zagrożenie życia i zdrowia ludzi, środowiska naturalnego oraz dóbr materialnych. Dodał, że powyższa sieć może być również wykorzystywana podczas prowadzenia wspólnych ćwiczeń. W czasie działań/akcji sieć uruchamiana jest na podstawie decyzji podjętej przez dowodzącego akcją w miejscu prowadzonych wspólnie działań. W związku z tym, KWP w Katowicach nie prowadzi stałego nasłuchu kanału analogowego B112. Dodał również, że zgodnie z § 9 ust. 1 Zarządzenia KGP nr 22, podczas wykonywania czynności służbowych na miejscu zdarzeń policjanci mogą prowadzić komunikację w sieci radiowej służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

(akta kontroli str. 1017-1019)

W trakcie przeprowadzonych oględzin ustalono, że radiotelefon ma zaprogramowany kanał B112, ale dyżurnemu nie udało się wywołać innych służb podległych MSWiA ponieważ inne służby nie prowadziły w tym czasie nasłuchu na tym kanale, kanał mógł zostać uruchomiony doraźnie podczas wspólnych działań.

Natomiast za pomocą kanału B494US (kanał wojewódzki) Zastępca Dyżurnego Zespołu Dyżurnych KWP w Katowicach dokonał połączenia z KPP w Raciborzu oraz KMP w Katowicach. Połączenia z obu jednostkami zostało nawiązane za pierwszym razem, w obu przypadkach słyszalność połączeń była bardzo dobra.

(akta kontroli str. 1016, 1533-1541)

2.2. W okresie objętym kontrolą KWP w Katowicach nie prowadziła wspólnych działań z innymi służbami przy wykorzystaniu zintegrowanych systemów łączności. Jak wyjaśnił Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach system taki jest dopiero wdrażany na terenie Garnizonu Śląskiego.

(akta kontroli str. 44, 235-326, 730-733, 580-583, 586, 591-592)

KWP w Katowicach, na podstawie Decyzji nr 107 Dyrektora Biura Łączności i Informatyki KGP z dnia 2 sierpnia 2022 r. w sprawie wdrożenia do eksploatacji „Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – TETRA (SRT-T)”, rozpoczęła proces wdrażania jednolitego systemu radiokomunikacyjnego TETRA w standardzie szyfrowania TEA2⁵³. Na dzień rozpoczęcia niniejszej kontroli⁵⁴ KWP w Katowicach uruchomiła w ramach przedmiotowego projektu pięć stacji bazowych⁵⁵, a pierwsze jednostki⁵⁶ organizacyjne Policji Garnizonu Śląskiego przystąpiły do fazy testów. Do końca 2024 r. KWP w Katowicach planuje uruchomienie dodatkowych siedmiu stacji bazowych⁵⁷, będących na różnych etapach uruchomienia.

(akta kontroli str. 44, 235-326, 730-733, 580-584, 587, 591-592)

KWP w Katowicach w zakresie współdziałania z podmiotami zewnętrznymi, niepodlegającymi MSWiA, zawarła lub była beneficjentem nw. porozumień:

– Porozumienie określające zasady współpracy w ramach Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – TETRA (SRP-T)⁵⁸ z 17 września 2024 r., zawarte pomiędzy Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Katowicach⁵⁹ a KWP w Katowicach. Przedmiotem porozumienia było określenie zasad współpracy w ramach ww. Systemu, udostępnionego Urzędowi przez administratora lokalnego Systemu, tj. KWP w Katowicach. Zgodnie z porozumieniem Urząd został dopuszczony do użytkowania ww. Systemu na zasadach określonych w „Regulaminie Udostępniania Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – TETRA użytkownikom pozapolicyjnym”. Zasoby udostępnione w ramach SRP-T wykorzystywane były na potrzeby jednostek organizacyjnych Urzędu wraz z podmiotami realizującymi zadania w ramach Państwowego Ratownictwa Medycznego⁶⁰. Celem włączenia tych podmiotów było zapewnienie łączności radiowej m.in.: podczas dysponowania i kierowania jednostkami PRM działającymi w ramach zasobów udostępnionych Urzędowi, w trakcie działań związanych z ratownictwem medycznym, do koordynacji działań podmiotów włączonych do SRP-T w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych lub innych zdarzeń o charakterze mnogim lub masowym, do koordynacji działań podmiotów realizujących zadania w ramach ustawy o PRM, w trakcie realizacji zadań

⁵³ Realizowane na podstawie Studium Wykonaności nr 1/2024 pn. „Modernizacja policyjnych sieci radiowych w 14 miastach aglomeracji śląskiej do Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – Tetra (SRP-T)” oraz Studium Wykonaności nr 12/2024 pn. „Rozbudowa Sytemu Radiokomunikacyjnego Policji – Tetra (SRP-T) w Garnizonie Śląskim”.

⁵⁴ tj. 15 października 2024 r.

⁵⁵ Obejmujących Radzionków, Pilchowice, Myslowice, Mikołów, Będzin, Katowice, Częstochowa 1, Częstochowa 2, Tamowskie Góry, Chorzów i Rudzieniec.

⁵⁶ KMP w Katowicach oraz KMP w Chorzowie.

⁵⁷ Wręczyca Wielka, Zabrze, Gliwice, Łosień, Orzesze, Choroń, Toszek.

⁵⁸ System SRP-T- został uruchomiony i jest rozwijany i utrzymywany przez Policję w celu zaspokojenia własnych potrzeb w zakresie radiokomunikacji. Dalej: System lub SRP-T.

⁵⁹ Zwany dalej „Urzędem”.

⁶⁰ Dalej: PRM.

obronnych w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. W ramach ww. porozumienia Urząd zadeklarował wsparcie KWP w Katowicach w zakresie „doświadczenia” sygnałem radiowym części woj. śląskiego, tj. zakupie urządzeń dedykowanych do systemu SRP-T, które zostaną użyczone KWP w Katowicach (odrębną umową). Sprzęt zostanie zamontowany w trzynastu lokalizacjach na terenie południowej części woj. śląskiego. Zgodnie z porozumieniem Urząd zakupi ww. sprzęt w latach 2024-2026 w ramach posiadanych i pozyskanych środków;

– Porozumienie w sprawie udzielenia pełnomocnictwa KWP w Katowicach do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz realizacji Przedsięwzięcia pod nazwą „Zakup urządzeń dedykowanych do Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – TETRA – etap 1” z 1 października 2024 r. zawarte pomiędzy Urzędem a KWP w Katowicach, w którym określono realizację ww. przedsięwzięcia przez strony porozumienia w 2024 r.

Jak wyjaśnił Komendant Wojewódzki, 19 listopada 2024 r. w ramach ww. porozumienia przeprowadzono postępowanie zakupowe⁶¹ na wybór wykonawcy, który dostarczy urządzenia do systemu TETRA. Płatnikiem za dostawy będzie Urząd.

(akta kontroli str. 911-913, 1320, 1323, 1324-1360)

W Komendzie w okresie objętym kontrolą obowiązywały dwa dokumenty pn. „Plan organizacji, rozwinięcia i utrzymania łączności na terenie województwa śląskiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny”⁶², będący załącznikiem do „Planu Działania Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach jednostki zmilitaryzowanej Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny”⁶³. W części jawnej dokument zawierał mapę sieci teletransmisyjnej województwa śląskiego oraz uniwersalny schemat blokowy wykorzystania kanałów radiowych w trakcie działań doraźnych w ramach operacji policyjnych, w którym ujęto m.in. udział umundurowanych służb porządkowych, Wojsko Polskie, Straż Miejską, Straż Graniczną, Straż Ochrony Kolei, Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody, służby specjalistyczne, właściwe terytorialnie organizacje administracji publicznej, instytucje właściwe dla rodzaju zdarzenia.

(akta kontroli str. 1227)

2.3. W latach 2022-2024 (do końca III kwartału), KWP w Katowicach przynajmniej raz w roku prowadziła wspólne ćwiczenia sztabowe, podczas których sprawdzano w praktyce możliwość współpracy z innymi służbami i podmiotami, przy wykorzystaniu komunikacji za pomocą kanałów radiowych (B112), tj.:

– w dniach 28-29 września 2022 r. przeprowadzono ćwiczenia w zakresie zarządzania kryzysowego z udziałem wydzielonych sił i środków Policji oraz podmiotów pozapolicyjnych, pk.”GUIDO-22”. Ćwiczenia zorganizowano na mocy decyzji nr 440/2022 Komendanta KWP w Katowicach z dnia 15 września 2022 r.⁶⁴ Tematem ćwiczenia było rozpoznanie i neutralizacja zagrożeń CBRN-E43 w ramach zdarzenia o charakterze radiologicznym. Elementy praktyczne ćwiczeń realizowano na terenie Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. W ćwiczeniach udział wzięli przedstawiciele m.in.: KWP w Katowicach, KW PSP, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, Urzędu

⁶¹ Nr ZP-2380-490/2024

⁶² Dokument niejawni o klauzuli POUFNE.

⁶³ Dokument niejawni o klauzuli POUFNE.

⁶⁴ W sprawie przygotowania i przeprowadzenia ćwiczenia z zakresu rozpoznania i neutralizacji zagrożeń CBRN-E na terenie obiektów o skomplikowanej architekturze górniczej, charakterystycznych dla obiektów infrastruktury krytycznej pk. „GUIDO-22”.

Miejskiego w Zabrze, Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej w Gliwicach, Wyższego Urzędu Górniczego, Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego w Bytomiu, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze, Wojewódzkiego Pogotowia Ratowniczego w Katowicach.

We wnioskach z przebiegu ćwiczeń podano, że we wszystkich jednostkach Garnizonu Śląskiego należy dążyć do migracji analogowej łączności radiotelefonicznej do standardu cyfrowego, a w szczególności do systemu trunkingowego typu TETRA. Dodając, że System TETRA umożliwi również wdrażanie szybkich planów łączności na wypadek sytuacji kryzysowych;

– w dniu 24 października 2023 r. ćwiczeń w zakresie zarządzania kryzysowego z udziałem wydzielonych sił i środków Policji oraz podmiotów pozapolicyjnych, pk. „SREBRO -23”, zorganizowanych na mocy Decyzji nr 489/2023 Komendanta KWP w Katowicach z dnia 11 października 2023 r.⁶⁵. Tematyką ćwiczeń było przygotowanie Policji województwa śląskiego do reakcji na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej w postaci zdarzenia o charakterze terrorystycznym na terenie obiektu infrastruktury krytycznej podczas wizyty osoby o statusie VIP oraz współdziałania w tym zakresie z innymi służbami i instytucjami. Ćwiczenia prowadzono na terenie Zabytkowej Kopalni Srebra w Tarnowskich Górach. W ćwiczeniach oprócz funkcjonariuszy Policji udział wzięli Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowskich Górach, Urząd Miasta Tarnowskie Góry, Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego w Bytomiu. Z przebiegu ćwiczeń sformułowano cztery wnioski, żaden nie dotyczył łączności.

Jak wyjaśnił Komendant Wojewódzki wnioski z ww. ćwiczeń są realizowane poprzez rozbudowę Systemu Radiokomunikacji Policji TETRA.

(akta kontroli str. 743-775, 1546-1547, 1582)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant Wojewódzki zapewnił warunki współpracy z innymi służbami, zarówno podległymi, jak i niepodlegającymi MSWiA, zawierając stosowne porozumienia na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej lub zagrożenia bezpieczeństwa. W ramach tej współpracy KWP prowadziła wspólne ćwiczenia pomiędzy służbami biorącymi w nich udział, zapewniając niezbędną komunikację. Komunikacja w trakcie wspólnych działań mogła odbywać się głównie za pomocą analogowej nieszyfrowanej łączności radiowej o ograniczonym zasięgu, co w sytuacjach wymagających szybkich i skoordynowanych działań może okazać się niewystarczające. Ćwiczenia te wskazały na konieczność zastąpienia analogowej łączności radiowej łącznością cyfrową - m.in. w ich wyniku podjęto w Komendzie działania mające na celu wdrożenie cyfrowego systemu TETRA.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

⁶⁵ W sprawie przygotowania i przeprowadzenia ćwiczenia z zakresu rozpoznania i neutralizacji zagrożeń podczas wizyty osoby o statusie VIP na terenie obiektów infrastruktury krytycznej pk. „SREBRO-23”.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 20 grudnia 2024 r.

Kontroler
Janina Balas
Gł. specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

.....